

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงินรวมโดยย่อ

(หน่วย : ล้านบาท)

	2561	2560 ⁽¹⁾	2559 ⁽¹⁾
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์หมุนเวียน	46,629	47,583	39,848
สินทรัพย์รวม	182,446	184,544	172,378
หนี้สินหมุนเวียน	48,896	49,353	52,429
รวมหนี้สิน	95,066	96,894	91,373
ส่วนของผู้ถือหุ้น	87,380	87,650	81,005
ทุนจดทะเบียน	20,475	20,475	20,475
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	20,434	20,434	20,434
งบกำไรขาดทุน			
รายได้จากการขาย	280,551	214,101	185,041
ต้นทุนขาย	264,637	192,946	164,900
กำไรขั้นต้น	15,914	21,155	20,140
ค่าใช้จ่ายในการขาย	1,524	1,296	1,198
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	5,449	5,601	4,874
กำไรจากการดำเนินงาน	10,197	15,220	11,465
กำไรสุทธิ	7,735	11,354	9,721
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.38	0.56	0.48
งบกระแสเงินสด			
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	18,304	20,245	7,224
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมการลงทุน	(6,537)	(9,768)	(10,686)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(11,575)	(10,375)	1,929
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	193	103	(1,534)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	2,145	2,042	3,576
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	2,338	2,145	2,042

13.2 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	2561	2560 ⁽¹⁾	2559 ⁽¹⁾
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.95	0.96	0.76
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.30	0.30	0.23
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.37	0.40	0.16
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	22.42	18.78	19.46
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	16	19	18
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า) ⁽²⁾	9.05	6.91	7.00
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	40	52	51
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	10.13	8.42	7.24
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	36	43	50
วงจรเงินสด (Cash Cycle) (วัน)	20	28	19
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น	5.67%	9.88%	10.88%
อัตรากำไรสุทธิ	2.76%	5.30%	5.25%
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	8.85%	13.48%	12.41%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	4.22%	6.36%	5.79%
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.54	1.21	1.11
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.09	1.11	1.13
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า) ⁽³⁾	0.63	0.65	0.75
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	8.97	7.51	2.83
อัตราการจ่ายเงินปันผล	50%	52%	48%

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ จัดประเภทรายการทางบัญชีใหม่ (The Account Reclassification)

⁽²⁾ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ เท่ากับ ต้นทุนขายหารด้วยสินค้าคงเหลือสุทธิเฉลี่ย

⁽³⁾ อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยหักเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราวหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

บทสรุปผู้บริหาร

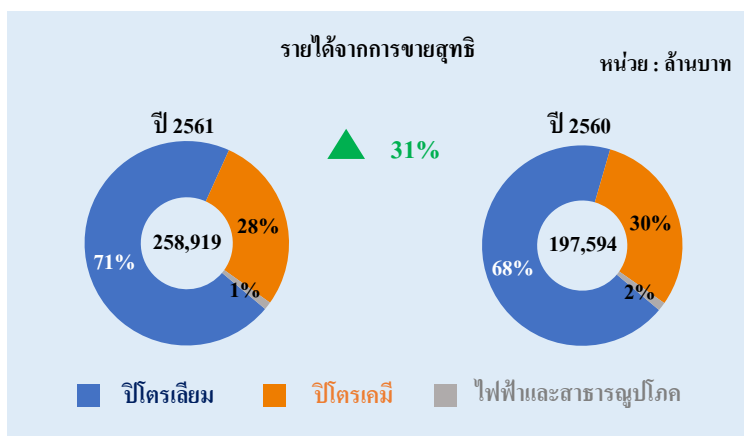
	หน่วย	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
ปริมาณน้ำมันดิบนำเข้ากลั่น	ล้านบาร์เรล	76.05	65.54	16%
รายได้จากการขาย ^[1]	ล้านบาท	280,551	214,101	31%
รายได้จากการขายสุทธิ ^[2]	ล้านบาท	258,919	197,594	31%
กำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด (Market GIM)	ล้านบาท USD/bbl ^[3]	33,607 13.60	32,370 14.48	4% (6%)
กำไรขั้นต้นจากการผลิตทางบัญชี (Accounting GIM)	ล้านบาท USD/bbl	32,370 13.10	34,638 15.49	(7%) (15%)
EBITDA	ล้านบาท	18,344	20,420	(10%)
กำไรสุทธิ	ล้านบาท	7,735	11,354	(32%)

หมายเหตุ : ^[1] รายได้จากการขาย ประกอบด้วยรายได้จาก (1) ธุรกิจปิโตรเลียม (2) ธุรกิจปิโตรเคมี (3) ธุรกิจไฟฟ้าและสาธารณูปโภค (4) ค่าบริการถึงบรรจุผลิตภัณฑ์ ค่าบริการท่าเรือ และอื่นๆ

^[2] รายได้จากการขายสุทธิ ประกอบด้วยรายได้จาก (1) ธุรกิจปิโตรเลียม (ไม่รวมภาษีสรรพสามิต) (2) ธุรกิจปิโตรเคมี (3) ธุรกิจไฟฟ้าและสาธารณูปโภค

^[3] กำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด (Market GIM : USD/bbl) :
[กำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด/ปริมาณการผลิต]/อัตราแลกเปลี่ยน]

ในปี 2561 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายสุทธิ 258,919 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31 เมื่อเทียบกับปีก่อน จากทั้งราคาขายและปริมาณขายที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยโรงกลั่นน้ำมันใช้อัตราการกลั่นในระดับสูงขึ้นที่ 208,000 บาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เป็นผลจากการเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่นน้ำมันหลังการปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส 1 ปี 2560

บริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด (Market GIM) จำนวน 33,607 ล้านบาท (13.60 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปี 2560 ส่วนใหญ่เป็นผลจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นจากการใช้กำลังการผลิตสูงกว่าปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายปี 2561 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของ

สหรัฐฯ เนื่องจากกำลังการขนส่งของท่อขนส่งน้ำมันดิบจากแหล่งผลิตมายังแหล่งจ่ายน้ำมันดิบสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น และการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ต่ออิหร่าน ทำให้อิหร่านสามารถส่งออกน้ำมันดิบไปอีก 8 ประเทศได้อีก 180 วัน หลังการประกาศคว่ำบาตร ประกอบกับความกังวลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่ต่ำกว่าคาดการณ์ เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากความขัดแย้งของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลให้บริษัทฯ ขาดทุนจากสต็อกน้ำมันสุทธิตั้ง 1,238 ล้านบาท กำไรขั้นต้นจากการผลิตทางบัญชี (Accounting GIM) มีจำนวน 32,370 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7 และกำไรก่อนดอกเบี้ยภาษีและค่าเสื่อมราคา (EBITDA) จำนวน 18,344 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10 โดยมีค่าเสื่อมราคาจำนวน 8,237 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 17 จากการบันทึกค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากการเริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์โครงการขยายกำลังการผลิต โพลีโพรพิลีน (โครงการ PPE/PPC) ในช่วงปลายปี 2560 นอกจากนั้น ต้นทุนทางการเงินสุทธิมีจำนวน 2,227 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 12 สาเหตุจากกำไรของการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินต้นและดอกเบี้ย (Cross Currency Swap: CCS) ลดลง 334 ล้านบาท กำไรจากการซื้อขายและจำหน่ายทรัพย์สินมีจำนวน 296 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 64 ส่วนใหญ่เป็นผลจากรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้น ประจำ (Non-recurring items) ในปี 2560 จากการกลับรายการซื้อขายสินทรัพย์จำนวน 794 ล้านบาท ภาษีเงินได้มีจำนวน 1,147 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 47 เนื่องจากกำไรจากการดำเนินงานลดลง และบริษัทฯ ได้สิทธิประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุนของ โครงการต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ในปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 7,735 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 32

เหตุการณ์สำคัญในปี 2561

- **การขายหุ้นบริษัท ไออาร์พีซี โพลีโพล จำกัด**

เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 บริษัทฯ ได้ขายหุ้นบริษัท ไออาร์พีซี โพลีโพล จำกัด (IRPCP) สัดส่วนร้อยละ 25 ให้แก่บริษัท PCC Rokita Spolka Akcyjna (“PCC Rokita”) มีผลให้บริษัทฯ และ PCC Rokita ต่างถือหุ้นร้อยละ 50 ในบริษัท ไออาร์พีซี โพลีโพล จำกัด และเปลี่ยนสถานะจากบริษัทย่อยของบริษัทฯ เป็นกิจการร่วมค้า โดยบริษัทฯ ได้บันทึกผลขาดทุนจาก เงินลงทุนจำนวน 45 ล้านบาท

- **การลงทุนในธุรกิจซื้อขายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพลาสติกผ่านระบบ E-Commerce**

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 10/2561 เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เข้าลงทุนในธุรกิจ ซื้อขายผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกและเคมีภัณฑ์ผ่านระบบ E-Commerce ประกอบด้วย

1. ลงทุนในบริษัท Guangzhao Saiju Performance Polymer Ltd. (“GZSJ”) สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งบริหารจัดการ Platforms ภายใต้ชื่อ “IPLAS” (<https://www.isuwang.com> และ <https://www.suwen8.com>) Platform โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน ในสัดส่วนร้อยละ 15 ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด มีมูลค่าการลงทุน 135 ล้านบาท (ซึ่งคิดเป็นมูลค่าการลงทุนประมาณ 650 ล้านบาท) GZSJ ดำเนินธุรกิจด้านการซื้อขายสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพลาสติก ผ่านระบบ E-Commerce รายใหญ่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. จัดตั้งบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย โดยจะถือหุ้นร่วมกับ GZSJ ด้วยทุนจดทะเบียน 120 ล้านบาท (หรือ ประมาณ 3.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) บริษัทฯ จะถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 55 และ GZSJ ถือหุ้นร้อยละ 45 โดยบริษัท ที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าว จะดำเนินการเพื่อพัฒนาธุรกิจซื้อขายสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกและเคมีภัณฑ์ ผ่านระบบ E-Commerce ในประเทศไทย

- **การจำหน่ายที่ดิน ที่อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ให้กับ บมจ. ปตท**

ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 11/2561 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 มีมติให้บริษัทฯ ขายที่ดิน ตั้งอยู่ที่ตำบล ป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ให้แก่ บมจ.ปตท จำนวนเนื้อที่ 152 ไร่ เป็นจำนวนเงิน 325 ล้านบาท โดยมีการขาย และการโอนกรรมสิทธิ์เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2561 โดยบริษัทฯ มีกำไรจากการขายที่ดินจำนวน 253 ล้านบาท

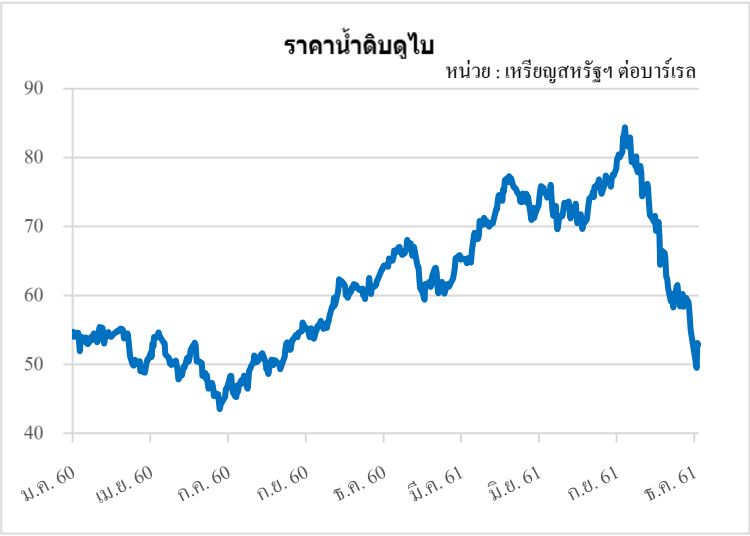
14.1 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

1. ผลการดำเนินงานตามกลุ่มธุรกิจ

1.1 กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียม

1.1.1 สถานการณ์ตลาดน้ำมัน

สถานการณ์ตลาดน้ำมันดิบในปี 2561 ความต้องการน้ำมันดิบของโลกเฉลี่ยอยู่ที่ 100 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเคลื่อนไหวในกรอบ 49.5-84.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล โดยราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 69.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ปรับเพิ่มขึ้น 16.2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล จากราคาเฉลี่ยปี 2560 ที่ 53.2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล โดยราคาน้ำมันดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2561 จากสภาวะอุปทานน้ำมันดิบตึงตัว โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของผู้ผลิตในกลุ่มโอเปกและนอกกลุ่มโอเปกที่ปรับตัวลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากความร่วมมือปรับลดกำลังการผลิตของผู้ผลิต และปริมาณ

การส่งออกน้ำมันดิบของอิหร่านที่ลดลงเนื่องจากการมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ รวมถึงการผลิตน้ำมันดิบของเวเนซุเอลาที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ราคาได้ปรับลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงไตรมาส 4 หลังจากประเทศอิหร่านยังสามารถส่งออกน้ำมันดิบไปอีก 8 ประเทศได้ต่อไปอีก 180 วันหลังกำหนดการคว่ำบาตรหลังจากสหรัฐฯ ประกาศผ่อนปรนให้ประกอบกับความต้องการน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลงจากผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

1.1.2 อัตราการใช้กำลังการผลิต

ปิโตรเลียม	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
น้ำมันดิบนำเข้าหลัก			
ล้านบาร์เรล	76.05	65.54	16%
พันบาร์เรลต่อวัน	208	180	16%
อัตราการใช้กำลังการผลิต			
โรงกลั่นน้ำมัน	97%	84%	13%
โรงงาน RDCC	99%	80%	19%
โรงน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	85%	76%	9%

ในปี 2561 ปริมาณการกลั่นรวมอยู่ที่ 76.05 ล้านบาร์เรล คิดเป็น 208 พันบาร์เรลต่อวัน โดยมีอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ที่ร้อยละ 97 ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เนื่องจากปี 2560 มีการหยุดซ่อมบำรุงตามแผน

ในปี 2561 ปริมาณการกลั่นน้ำมันรวมอยู่ที่ 76.05 ล้านบาร์เรล คิดเป็น 208 พันบาร์เรลต่อวัน โดยมีอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ที่ร้อยละ 97 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากโรงกลั่นมีการหยุดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผน (Major Turnaround) ทั้งนี้หลังจากหยุดซ่อมบำรุงใหญ่ บริษัทฯ สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่โรงงาน RDCC มีอัตราการใช้กำลังผลิตในปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 99 เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 และ โรงงานผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานมีอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ที่ร้อยละ 85 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับปี 2560 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

1.1.3 ปริมาณและมูลค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการขาย (ล้านบาร์เรล)		มูลค่าการขาย (ล้านบาท)	
	2561	2560	2561	2560
น้ำมันเชื้อเพลิง	60.83	52.39	163,724	119,015
น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	7.01	6.43	19,229	16,110
รวม	67.84	58.82	182,953	135,125

ปี 2561 รายได้จากการขายสุทธิของกลุ่มปิโตรเลียมเพิ่มขึ้นร้อยละ 35 เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากบริษัทฯ ปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส 1/2560

รายได้จากการขายสุทธิของกลุ่มปิโตรเลียม สำหรับปี 2561 จำนวน 182,953 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 47,828 ล้านบาท หรือร้อยละ 35 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากราคาขายเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ตามราคาน้ำมันดิบที่ปรับเพิ่มขึ้น และปริมาณขายเพิ่มขึ้นจาก 58.82 ล้านบาร์เรลเป็น 67.84 ล้านบาร์เรล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เนื่องจากบริษัทฯ ปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส 1/2560 โดยปริมาณขายที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากน้ำมันดีเซล และน้ำมันเบนซินจากโครงการ Gasoline Maximization ซึ่งเริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2560

1.1.4 สัดส่วนมูลค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ผลิตภัณฑ์	2561		2560	
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ
น้ำมันเชื้อเพลิง	60%	40%	59%	41%
น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	40%	60%	49%	51%
รวม	57%	43%	58%	42%

สำหรับปี 2561 สัดส่วนการขายผลิตภัณฑ์กลุ่มปิโตรเลียม มีสัดส่วนการขายในประเทศและส่งออกในอัตราร้อยละ 57:43 ตามลำดับ โดยสัดส่วนการขายในประเทศลดลงร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปี 2560 ส่วนใหญ่ลดลงจากผลิตภัณฑ์ยางมะตอย ทั้งนี้ การขายส่งออกสำหรับปี 2561 ส่วนใหญ่เป็นการขายไปยังประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย และประเทศกัมพูชา ตามลำดับ

1.1.5 ส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและวัตถุดิบ

ราคาเฉลี่ย	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
น้ำมันดิบดูไบ (เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล)	69.42	53.17	31%
น้ำมันเชื้อเพลิง (เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล)			
แนฟทา – น้ำมันดิบดูไบ	(2.4)	0.7	n.a
ULG95 - น้ำมันดิบดูไบ	10.5	14.9	(30%)
Gas Oil 0.05%S - น้ำมันดิบดูไบ	14.6	12.5	17%
FO 180 3.5%S - น้ำมันดิบดูไบ	(2.6)	(2.3)	(13%)
น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน (เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน)			
500SN - FO 180 3.5%S	447	498	(10%)
150BS - FO 180 3.5%S	518	602	(14%)
Asphalt - FO 180 3.5%S	(46)	(31)	(48%)

ส่วนต่างราคากลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิงกับราคาน้ำมันดิบดูไบ

● **Naphtha Spread ลดลง** ส่วนต่างราคาแนฟทากับราคาน้ำมันดิบดูไบ สำหรับปี 2561 อยู่ที่ -2.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 0.7 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลง เนื่องจากการผลิตจากยุโรปและสหรัฐฯ อยู่ในระดับสูง จากสัดส่วนการกลั่นน้ำมันดิบชนิดเบาเพิ่มขึ้น และปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นจากตะวันออกกลาง รวมทั้งความต้องการ Naphtha เพื่อผลิตเป็นน้ำมันเบนซินลดลง ส่วนต่างราคาแนฟทากับราคาน้ำมันดิบดูไบปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงปลายปี โดยไตรมาส 4/2561 อยู่ที่ -6.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เนื่องจากมีแรงกดดันจากการส่งออกจากตะวันออกกลางที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ต่อเนื่องไปจนถึงเดือนมกราคม 2562 เป็นผลจากโรง Cracker ปิดซ่อมบำรุง อีกทั้งการผลิตจากยุโรปที่อยู่ในระดับสูง กดดันราคาอย่างต่อเนื่อง

● **ULG95 Spread ลดลง** ส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซิน (ULG 95) กับราคาน้ำมันดิบดูไบสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 10.5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เทียบกับปี 2560 ที่ 14.9 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ลดลงร้อยละ 30 จากสถานะอุปทานล้นตลาด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการที่โรงกลั่นใช้สัดส่วนของน้ำมันดิบชนิดเบา โดยเฉพาะ Shale Oil จากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ขณะที่สัดส่วนน้ำมันดิบชนิดหนักลดลงจากการผลิตที่ลดลงของกลุ่มโอเปก รวมทั้งประเทศเวเนซุเอลา ทำให้อัตราการผลิตของน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณน้ำมันเบนซินคงคลังทั่วโลกอยู่เหนือระดับค่าเฉลี่ย 5 ปี ประกอบกับปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของประเทศจีนจากความต้องการใช้น้ำมันเบนซินภายในประเทศที่ชะลอตัว เนื่องจากการใช้รถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซิน (ULG 95) กับราคาน้ำมันดิบดูไบในไตรมาส 4/2561 อยู่ที่ 4.7 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากความต้องการค่อนข้างชะลอตัว การเดินทางลดลงเนื่องจากเริ่มเข้าสู่ช่วงฤดูหนาว และโรงกลั่นทั่วภูมิภาคเสร็จสิ้นฤดูการปิดซ่อมบำรุง ในขณะที่ Shale Oil จากสหรัฐฯ ที่ผลิตออกมามาก ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเบนซินที่สูงขึ้น รวมทั้งปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากประเทศจีน

● **Gas Oil Spread เพิ่มขึ้น** ส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซล (Gasoil 0.05%S) กับราคาน้ำมันดิบดูไบ สำหรับปี 2561 อยู่ที่ 14.6 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 12.5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นร้อยละ 17 สาเหตุจากความต้องการใช้น้ำมันดีเซลทั่วโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น ทั้งในภูมิภาคเอเชียเหนือ ตะวันออกกลาง และแอฟริกาใต้ จากกลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้าง การเกษตรกรรม และการขนส่งที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศจีน ทำให้ปริมาณการส่งออกจากประเทศจีนปรับตัวลดลง ประกอบกับ

- ## ส่วนต่างราคากลุ่มน้ำมันหล่อลื่นกับราคาน้ำมันเตา

- **Asphalt Spread ลดลง** ส่วนต่างราคาขางมะตอยกับราคาน้ำมันเตาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ -46 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ -31 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ลดลงร้อยละ 48 ตามความต้องการที่ลดลง เนื่องจากปริมาณโครงการก่อสร้างถนนน้อยกว่าปีที่ผ่านมา

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล

Accounting GRM

Company	Accounting GRM	Market GRM
Company 1	4.67 (5.20 - 0.53)	2561
Company 2	6.15 (5.22 + 0.93)	2560

กำไร/(ขาดทุน)จากสต็อกน้ำมันสุทธิ

Market GRM

สำหรับปี 2561 กำไรขั้นต้นจากการกลั่นตามราคาตลาด (Market GRM) อยู่ที่ 12,858 ล้านบาท หรือ 5.20 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้น 1,195 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นจากการใช้กำลังการผลิตสูงกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่นน้ำมันหลังจากการซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส 1 ปี 2560

ส่วนที่ 3 หน้า 8

ล้านบาท หรือ 0.27 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในขณะที่กำไรจาก Oil Hedging 30 ล้านบาท หรือ 0.01 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ส่งผลให้ธุรกิจปิโตรเลียมมีกำไรขั้นต้นจากการกลั่นทางบัญชี (Accounting GRM) จำนวน 11,562 ล้านบาท หรือ 4.67 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล

1.2 กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี

1.2.1 สถานการณ์ตลาดปิโตรเคมี

สถานการณ์ตลาดของธุรกิจปิโตรเคมีในปี 2561 ความต้องการผลิตภัณฑ์กลุ่มปิโตรเคมีปรับตัวเพิ่มขึ้นตามอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของโลก ประกอบกับนโยบายการควบคุมสิ่งแวดล้อมของจีนเพื่อลดการใช้พลาสติกประเภท Scrap & Waste ช่วยสนับสนุนความต้องการใช้เม็ดพลาสติกเพิ่มขึ้น โดยความต้องการปรับตัวเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากในช่วงครึ่งปีแรก สอดคล้องกับอัตราการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจไทยที่เติบโตถึงร้อยละ 4.8 ในช่วงครึ่งปีแรก ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา จากการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการใช้จ่ายทางภาครัฐอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการฟื้นตัวของภาคส่งออกที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของภาคการผลิตในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม การส่งออกยังคงได้รับแรงกดดันจากนโยบายของประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย โดยเฉพาะจีน อินเดีย และเวียดนาม ที่มีการขยายกำลังการผลิตปิโตรเคมีในประเทศและลดการนำเข้าสำหรับภาพรวมการผลิตปิโตรเคมีนั้น ผู้ผลิตประเภท Coal to Olefins (CTO) และ Methanol to Olefins (MTO) ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 4 - 5 ของการผลิตเอทิลีนและโพรพิลีนทั่วโลกเริ่มลดกำลังการผลิต เนื่องจากความไม่คุ้มทุนในการผลิต จากปัญหาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตสึกกร่อน ปัญหาการควบคุมการผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่รัฐบาลจีนให้เข้มงวดขึ้น ประกอบกับการขาดแคลนน้ำที่ต้องใช้เป็นจำนวนมากในกระบวนการผลิต อย่างไรก็ตาม หลังจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง ส่งผลให้ทางการจีนปรับเปลี่ยนนโยบายการเงินให้มีความผ่อนคลายมากขึ้น เพื่อดูแลเศรษฐกิจภายในประเทศและรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งการอ่อนค่าของเงินหยวนส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตสินค้าโดยชะลอการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีโดยเฉพาะกลุ่มโพลีเอทิลีน เนื่องจากเงินเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของเม็ดพลาสติกกลุ่มดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ความผันผวนของราคาวัตถุดิบยังคงกดดันความต้องการของผลิตภัณฑ์ในระยะสั้น รวมทั้งความต้องการของผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากการลดระดับสินค้าคงเหลือในช่วงปลายปีของผู้ผลิต

1.2.2 กำลังการผลิตปิโตรเคมี

ปิโตรเคมี	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
อัตราการใช้กำลังการผลิต			
กลุ่มโอเลฟินส์ *	94%	87%	7%
กลุ่มอะโรเมติกส์และสไตรีนิกส์	101%	90%	11%

หมายเหตุ : * กำลังการผลิตกลุ่มโอเลฟินส์เพิ่มขึ้น 300,000 ตันต่อปีจากโครงการ PP Expansion และ PP Compound ในไตรมาส 3/2560 และไตรมาส 4/2560 ตามลำดับ

ในปี 2561 อัตราการผลิตของกลุ่มโอเลฟินส์ กลุ่มอะโรเมติกส์และสไตรีนิกส์อยู่ที่ร้อยละ 94 และร้อยละ 101 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 และร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับอัตราการผลิตในปี 2560 หลังจากการหยุดเพื่อปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในปี 2560

1.2.3 ปริมาณและมูลค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการขาย (พันตัน)		มูลค่าการขาย (ล้านบาท)	
	2561	2560	2561	2560
กลุ่มโอเลฟินส์	1,107	952	43,979	35,044
กลุ่มอะโรเมติกส์และสไตรีนิกส์	728	631	28,760	24,684
รวม	1,835	1,583	72,739	59,728

ปี 2561 รายได้จากการขายสุทธิของกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 จากปีก่อน เนื่องจากปริมาณขายปรับเพิ่มขึ้น จากการที่บริษัทฯ ปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส

1/2560

สำหรับปี 2561 กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีมีรายได้จากการขายสุทธิ 72,739 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 13,011 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 16 หรือ 252 พันตัน เนื่องจากบริษัทฯ ปิดซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนใน ไตรมาส 1/2560 และราคาเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 โดยบริษัทฯ มีรายได้จากการขายสุทธิของกลุ่มผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์คิดเป็นร้อยละ 60 และกลุ่มอะโรเมติกส์และสไตรีนิกส์คิดเป็นร้อยละ 40

1.2.4 อัตราส่วนมูลค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

ผลิตภัณฑ์	2561		2560	
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ
กลุ่มโอเลฟินส์	58%	42%	60%	40%
กลุ่มอะโรเมติกส์และสไตรีนิกส์	46%	54%	47%	53%
รวม	53%	47%	55%	45%

สัดส่วนการขายของผลิตภัณฑ์กลุ่มปิโตรเคมีสำหรับปี 2561 มีสัดส่วนการขายในประเทศและส่งออกในอัตราร้อยละ 53:47 โดยสัดส่วนการขายส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์โพลีโพรพิลีน จากการเริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ของโรงงาน PPE และ PPC ในช่วงปลายปี 2560 ทั้งนี้ การขายส่งออกส่วนใหญ่ในปี 2561 เป็นการขายไปยังฮ่องกง ประเทศสิงคโปร์ และประเทศเวียดนาม ตามลำดับ

1.2.5 ส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและวัตถุดิบ

ราคาเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน)	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
เนฟทา	614	496	24%
โอเลฟินส์			
เอทิลีน - เนฟทา	526	596	(12%)
HDPE –เอทิลีน	360	235	53%
HDPE – เนฟทา	886	831	7%
โพรพิลีน– เนฟทา	375	328	14%
PP – โพรพิลีน	278	328	(15%)
PP – เนฟทา	653	656	(0.4%)
อะโรเมติกส์			
เบนซีน - เนฟทา	207	324	(36%)
โทลูอิน - เนฟทา	123	159	(23%)
เมทิลไซลีน – เนฟทา	196	172	14%
สไตรีนิกส์			
SM - เนฟทา	726	754	(4%)
ABS - เนฟทา	1,272	1,334	(5%)
ABS – SM	546	580	(6%)
PS (GPPS) - เนฟทา	912	947	(4%)
PS (GPPS) - SM	186	193	(4%)

ส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีกับวัตถุดิบ

ส่วนต่างราคากลุ่มโพลีโอเลฟินส์กับราคาเนฟทา

- **HDPE Spread เพิ่มขึ้น** ส่วนต่างราคา HDPE กับเนฟทาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 886 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 831 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จากความต้องการ HDPE สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเทศจีน จากโครงการ “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” (One Belt, One Road) และโครงการสร้างโรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติเพื่อทดแทนโรงไฟฟ้าถ่านหินตามนโยบายรักษาสีเขียวของประเทศไทย อย่างไรก็ดี ส่วนต่างราคา HDPE กับเนฟทาในไตรมาส 4/2561 ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ 695 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เนื่องจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติล่าช้ากว่าที่วางแผนไว้ ส่งผลกระทบต่อความต้องการ HDPE Pipe grade ปรับตัวลดลง

- **PP Spread ทรงตัว** ส่วนต่างราคา PP กับเนฟทาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 653 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ใกล้เคียงกับปี 2560 ที่ 656 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน โดยความต้องการเพิ่มขึ้นตามอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของโลกที่อยู่ในระดับสูงในช่วงครึ่งปีแรก และราคา PP ที่อยู่ระดับต่ำจึงถูกนำไปใช้ทดแทนพลาสติกชนิดอื่นที่มีราคาสูงกว่า ประกอบกับนโยบายการควบคุมสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยเพื่อลดการใช้พลาสติก ประเภท Scrap & Waste ทำให้ความต้องการ Virgin PP เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความต้องการ

ปรับตัวลดลงในช่วงปลายปีหลังจากที่สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนทวีความรุนแรงขึ้น รวมทั้งกำลังการผลิตใหม่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กดดันส่วนต่างราคาอยู่ที่ 641 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตันในไตรมาส 4/2561

ส่วนต่างราคากลุ่มอะโรเมติกส์กับราคาเนฟทา

- **TOL Spread ลดลง** ส่วนต่างราคาโทลูอินและเนฟทาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 123 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 159 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ลดลงร้อยละ 23 เนื่องจากความต้องการใช้โทลูอินเพื่อเป็นส่วนผสมสำหรับผลิตน้ำมันเบนซินปรับตัวลดลงตามความต้องการน้ำมันเบนซินที่ลดลง

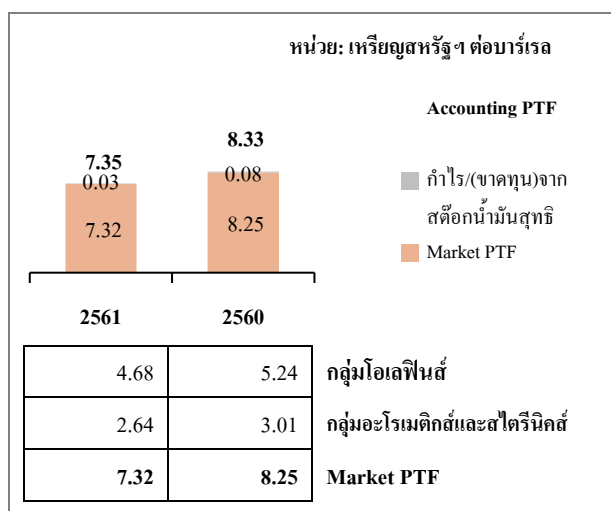
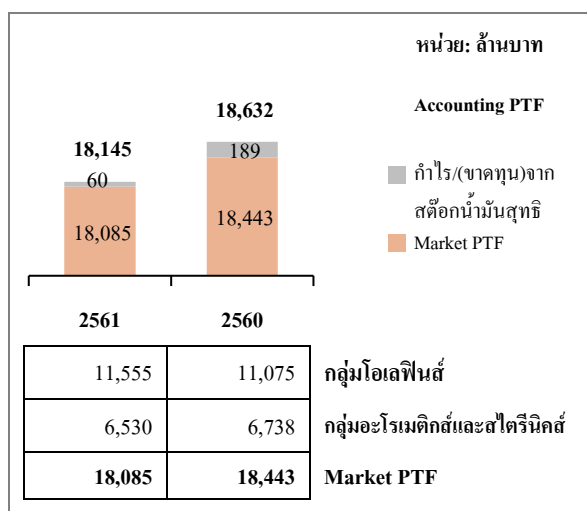
- **MX Spread เพิ่มขึ้น** ส่วนต่างราคามิกซ์โซลีนกับเนฟทา สำหรับปี 2561 อยู่ที่ 196 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 172 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 จากความต้องการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับโรงงานผลิตพาราโซลีนที่เพิ่มขึ้น

ส่วนต่างราคากลุ่มโพลีเอทรีนิกส์กับราคาเนฟทา

- **ABS Spread ลดลง** ส่วนต่างราคา ABS กับเนฟทาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 1,272 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 1,334 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ลดลงร้อยละ 5 โดยมีสาเหตุหลักจากความต้องการที่ปรับลดลงโดยเฉพาะจากประเทศจีน จากผลกระทบของสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เนื่องจากจีนเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของผลิตภัณฑ์ ABS เพื่อนำไปผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ในบ้าน รถยนต์ ของเล่น ส่งออกไปสหรัฐฯ ถึงแม้ว่าจะมีกำลังการผลิตใหม่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยก็ตาม ทั้งนี้ ส่วนต่างราคา ABS กับเนฟทาปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยในไตรมาส 4/2561 อยู่ที่ 1,032 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ซึ่งมีสาเหตุหลักจากความต้องการจากจีนที่ปรับลดลง จากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนที่ทวีความรุนแรงขึ้น

- **PS Spread ลดลง** ส่วนต่างราคา PS กับเนฟทาสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 912 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 947 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ลดลงร้อยละ 4 จากความต้องการที่ปรับลดลง โดยมีสาเหตุจากมาตรการห้ามใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single Use Plastic) ในแถบยุโรป และการถูกทดแทนด้วยพลาสติกชนิดอื่นที่มีราคาถูกกว่า

1.2.6 กำไรขั้นต้นจากการผลิต (Product to Feed : PTF)

ในปี 2561 Market PTF ลดลง 358 ล้านบาท หรือ 0.93 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากส่วนต่างราคาของผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาดของกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี (Market PTF) อยู่ที่ 18,085 ล้านบาท หรือ 7.32 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล ลดลง 358 ล้านบาท หรือ 0.93 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากส่วนต่างราคาของผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง โดยมีกำไรจากสต็อกน้ำมันสุทธิ 60 ล้านบาท แบ่งเป็นกำไรจากสต็อกน้ำมัน 243 ล้านบาท ในขณะที่มีขาดทุนจาก LCM 183 ล้านบาท

ส่งผลให้ธุรกิจปิโตรเคมีมีกำไรขั้นต้นทางบัญชี (Accounting PTF) จำนวน 18,145 ล้านบาท หรือ 7.35 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล ลดลง 487 ล้านบาท หรือ 0.98 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปีก่อน

1.3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจสาธารณูปโภค

1.3.1 กำไรการผลิตและรายได้จากการขาย

	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
อัตราการใช้กำลังการผลิต			
ไฟฟ้า	79%	75%	4%
ไอน้ำ	79%	73%	6%
รายได้จากการขาย (ล้านบาท)			
ไฟฟ้า	1,947	1,629	20%
ไอน้ำ	1,034	916	13%
อื่นๆ	246	196	25%
รวม	3,227	2,741	18%

ในปี 2561 การผลิตไฟฟ้าและไอน้ำมีอัตราการผลิตเท่ากันที่ร้อยละ 79 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 4 และร้อยละ 6 ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีรายได้จากการขายของกลุ่มธุรกิจสาธารณูปโภคจำนวน 3,227 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 เพิ่มขึ้น 486 ล้านบาท หรือร้อยละ 18 จากการผลิตที่เพิ่มขึ้น หลังจากบริษัทฯ หยุดซ่อมบำรุงใหญ่ในปี 2560

2. ผลการดำเนินงานรวม

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปี 2561

	ล้านบาท		เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล	
	2561	2560	2561	2560
อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ย	32.48	34.11		
ปริมาณน้ำมันดิบนำเข้ากลั่น (ล้านบาร์เรล)	76.05	65.54		
ราคาน้ำมันดิบถัวเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล) ⁽¹⁾	72.65	55.26		
รายได้จากการขาย ⁽²⁾	280,551	214,101	113.58	95.77
รายได้จากการขายสุทธิ ⁽³⁾	258,919	197,594	104.82	88.37
ต้นทุนวัตถุดิบตามราคาตลาด	(225,312)	(165,224)	(91.22)	(73.89)
กำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด (Market GIM)	33,607	32,370	13.60	14.48
กำไร/(ขาดทุน) จากสต็อกน้ำมัน	(420)	3,720	(0.17)	1.66
ค่าเผื่อการลดลงของสินค้าคงเหลือ (LCM)	(848)	0	(0.34)	0.00
กำไร/(ขาดทุน) จากการบริหารความเสี่ยงน้ำมัน	30	(1,452)	0.01	(0.65)
กำไรขั้นต้นจากการผลิตทางบัญชี (Accounting GIM)	32,370	34,638	13.10	15.49
รายได้อื่นๆ ⁽⁴⁾	1,577	1,423	0.64	0.64
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(1,524)	(1,296)	(0.62)	(0.58)
กำไรขั้นต้นจากการผลิตทางบัญชี และรายได้อื่นๆ	32,423	34,765	13.12	15.55
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	(14,080)	(14,345)	(5.70)	(6.41)
EBITDA	18,344	20,420	7.42	9.14
ค่าเสื่อมราคา	(8,237)	(7,062)	(3.33)	(3.16)
EBIT	10,106	13,358	4.09	5.98
ต้นทุนทางการเงินสุทธิ	(2,227)	(1,983)	(0.90)	(0.89)
กำไร/(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	68	764	0.03	0.34
กำไร/(ขาดทุน) จากการด้อยค่าและจำหน่ายทรัพย์สิน	296	832	0.12	0.37
กำไร/(ขาดทุน) จากการลงทุน	680	577	0.27	0.25
ค่าใช้จ่ายอื่น	(8)	(7)	(0.00)	(0.00)
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิก่อนภาษีเงินได้	8,915	13,541	3.61	6.05
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	(1,147)	(2,181)	(0.46)	(0.98)
กำไร/(ขาดทุน)ในส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(34)	(5)	(0.01)	(0.00)
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิ	7,735	11,354	3.14	5.07
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.38	0.56		

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ ราคาตลาดถัวเฉลี่ยของน้ำมันดิบรวมซึ่งใช้ในกระบวนการผลิต

⁽²⁾ รายได้จากการขาย ประกอบด้วยรายได้จาก (1) ธุรกิจปิโตรเลียม (2) ธุรกิจปิโตรเคมี (3) ธุรกิจไฟฟ้าและสาธารณูปโภค

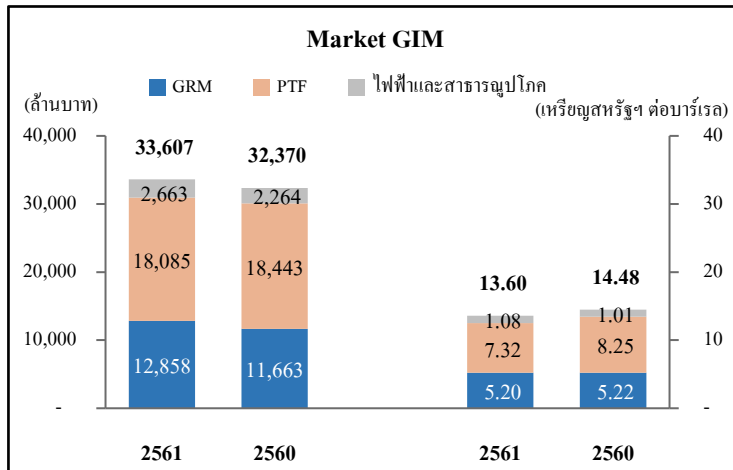
(4) ค่าบริการถึงบรรจุผลิตภัณฑ์ ค่าบริการท่าเรือ และอื่นๆ

⁽³⁾ รายได้จากการขายสุทธิ ประกอบด้วยรายได้จาก (1) ธุรกิจปิโตรเลียม (ไม่รวมภาษีสรรพสามิต) (2) ธุรกิจปิโตรเคมี

(3) ธุรกิจไฟฟ้าและสาธารณูปโภค

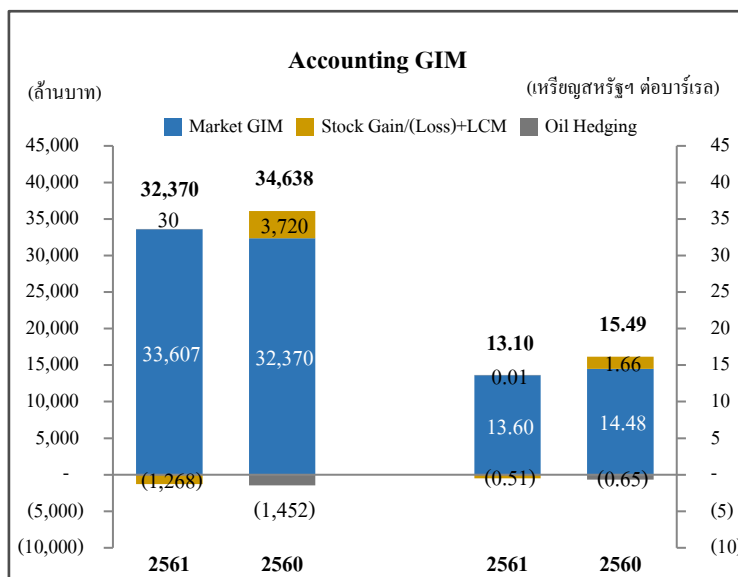
⁽⁴⁾ ประกอบด้วย รายได้จากการขายที่ดิน ค่าบริการท่าเรือ ค่าเช่าถึงบรรจุสินค้า และอื่นๆ

2.1 กำไรขั้นต้นจากการผลิตตามราคาตลาด (Market Gross Integrated Margin)

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ มี Market GIM จำนวน 33,607 ล้านบาท หรือ 13.60 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้น 1,237 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากปริมาณขายเพิ่มขึ้นจากการใช้กำลังการผลิตสูงกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่นน้ำมันหลังจากการซ่อมบำรุงใหญ่ตามแผนในไตรมาส 1 ปี 2560 แม้ว่าต้นทุน Crude Premium ปรับเพิ่มขึ้นและส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง

2.2 กำไรขั้นต้นจากการผลิตทางบัญชี (Accounting Gross Integrated Margin)

ในปี 2561 บริษัทฯ ขาดทุนจากสต็อกน้ำมันสุทธิรวม 1,238 ล้านบาท ประกอบด้วยขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 420 ล้านบาท ค่าเผื่อการลดลงของสินค้าคงเหลือ (LCM) 848 ล้านบาท ขณะที่กำไรจากการบริหารความเสี่ยงน้ำมัน 30 ล้านบาท เทียบกับปี 2560 บริษัทฯ มีกำไรจากสต็อกน้ำมันสุทธิ 2,268 ล้านบาท ประกอบด้วยกำไรจากสต็อกน้ำมัน 3,720 ล้านบาท ขณะที่ขาดทุนจากการบริหารความเสี่ยงน้ำมัน 1,452 ล้านบาท ทำให้ขาดทุนจากสต็อกน้ำมันสุทธิเพิ่มขึ้น 3,506 ล้านบาทเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปลายปี 2561 จากการเพิ่มขึ้นของ

ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของสหรัฐฯ และการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ต่ออิหร่าน ประกอบกับความกังวลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจโลกที่ต่ำกว่าคาดการณ์ เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากความขัดแย้งของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลให้บริษัทฯ มี Accounting GIM อยู่ที่ 32,370 ล้านบาท หรือ 13.10 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล ลดลง 2,268 ล้านบาท หรือ 2.39 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล จากปีก่อน

(หน่วย : ล้านบาท)	2561	2560	เปลี่ยนแปลง
Market GIM	33,607	32,370	4%
กำไร/(ขาดทุน) จากสต็อกน้ำมัน	(420)	3,720	(111%)
ค่าเผื่อการลดลงของสินค้าคงเหลือ (LCM)	(848)	0	n.a.
กำไร/(ขาดทุน) จากการบริหารความเสี่ยงน้ำมัน	30	(1,452)	(102%)
กำไร/(ขาดทุน) จากสต็อกน้ำมันสุทธิ	(1,238)	2,268	-155%
Accounting GIM	32,370	34,638	(7%)

2.3 รายได้อื่น

รายได้อื่น ประกอบด้วย รายได้จากการให้บริการท่าเรือและถังบรรจุก๊าซและอื่นๆ ในปี 2561 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 1,577 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 154 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากปริมาณเรือรับส่งสินค้าเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของอัตราการผลิตน้ำมัน และรายได้ค่าเช่าถังเพิ่มขึ้นจากปริมาณการเช่าที่เพิ่มขึ้น

2.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับปี 2561 มีจำนวน 14,080 ล้านบาท ลดลง 266 ล้านบาท ส่วนใหญ่ลดลงจากค่าปรึกษาขณะที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ่ายพนักงาน เนื่องจากการปรับเพิ่มผลประโยชน์พนักงานตามเกณฑ์ของบริษัทฯ

สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาในปี 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ส่งเสริมนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจจำนวน 432 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาภายใน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก เงินเดือนของนักวิจัยและบุคลากรในสายงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 369 ล้านบาท และอีกส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับงานวิจัยและพัฒนาจำนวน 63 ล้านบาท

2.5 ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2561 มีจำนวน 8,237 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,175 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากโครงการปรับปรุงและขยายงานที่แล้วเสร็จ เช่น โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีน (PPE) โครงการผลิตเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีนชนิดคอมพาวด์ (PPC) และโครงการ Gasoline Maximization เป็นต้น ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงใหญ่ที่บันทึกเป็นสินทรัพย์และเริ่มตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่ไตรมาส 2/2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี

2.6 ต้นทุนทางการเงินสุทธิ

ต้นทุนทางการเงินสุทธิสำหรับปี 2561 มีจำนวน 2,227 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 244 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักจากในปี 2561 มีขาดทุนจากการทำ CCS จำนวน 276 ล้านบาท สำหรับปี 2560 มีกำไรจากการทำ CCS จำนวน 58 ล้านบาท ขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายลดลง 95 ล้านบาท จากการชำระคืนเงินกู้ที่ครบกำหนด

2.7 กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 68 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เนื่องจากค่าเงินบาทแข็งค่าจาก 32.85 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อสิ้นปี 2560 เป็น 32.61 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อสิ้นปี 2561 ขณะที่ปี 2560 มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 764 ล้านบาท เนื่องจากค่าเงินบาทแข็งค่าจาก 36.00 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อสิ้นปี 2559 เป็น 32.85 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อสิ้นปี 2560 ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 บริษัทฯ มีเงินกู้ระยะยาวสกุลเงินเหรียญสหรัฐฯ จำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

2.8 กำไร/(ขาดทุน) จากการซื้อขายและจำหน่ายทรัพย์สิน

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรจากการซื้อขายและจำหน่ายทรัพย์สินจำนวน 296 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากกำไรจากการจำหน่ายที่ดิน เทียบกับปี 2560 มีกำไรจากการซื้อขายและจำหน่ายทรัพย์สินจำนวน 832 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากกำไรจากการกลับรายการซื้อขายเงินลงทุนระยะยาวในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารเดิม จำนวน 562 ล้านบาท และการกลับรายการซื้อขายจากการประเมินราคาที่ดิน 232 ล้านบาท

2.9 กำไร/(ขาดทุน) จากการลงทุน

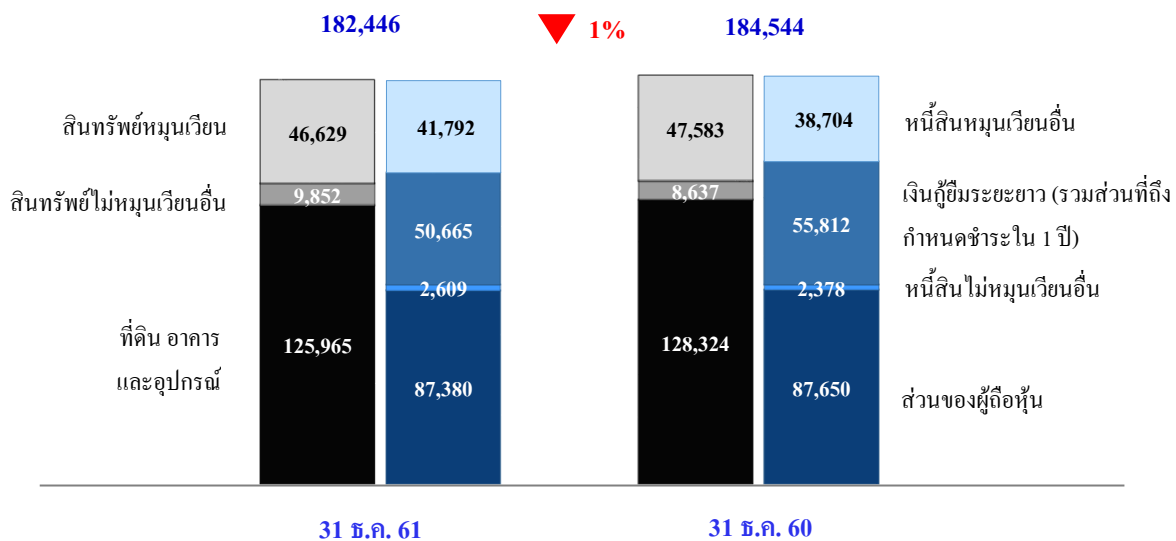
ในปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรจากการลงทุน 680 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 103 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากบริษัท ไออาร์พีซี คลีน พาวเวอร์ จำกัด และบริษัท อุเบะ เคมีคอลส์ (เอเชีย) จำกัด (มหาชน)

2.10 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล 1,147 ล้านบาท ลดลง 1,034 ล้านบาท หรือร้อยละ 47 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากกำไรการดำเนินงานลดลง และบริษัทฯ ได้สิทธิประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุนของโครงการต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3. ฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

สินทรัพย์

ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวม 182,446 ล้านบาท ลดลงจาก ณ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,098 ล้านบาท เป็นผลจาก

- ถูกหนี้การค้ำลดลง 587 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 ส่วนใหญ่เกิดจากราคาขายลดลงร้อยละ 7 ขณะที่ปริมาณขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน เป็นจำนวนเงิน 32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.26 ของลูกหนี้การค้าทั้งหมด บริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ 27 ล้านบาท โดยบริษัทฯ มีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 16 วัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 19 วัน

- สินค้าคงเหลือส่วนใหญ่ประกอบด้วย สินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ และสินค้าระหว่างผลิต ณ สิ้นปี 2561 สินค้าคงเหลือลดลง 1,593 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 ส่วนใหญ่เป็นผลจากปริมาณสินค้าคงเหลือลดลงจาก 10.53 ล้านบาร์เรล เป็น 9.09 ล้านบาร์เรล โดยบริษัทฯ มีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 40 วัน เทียบกับปี 2560 อยู่ที่ 52 วัน

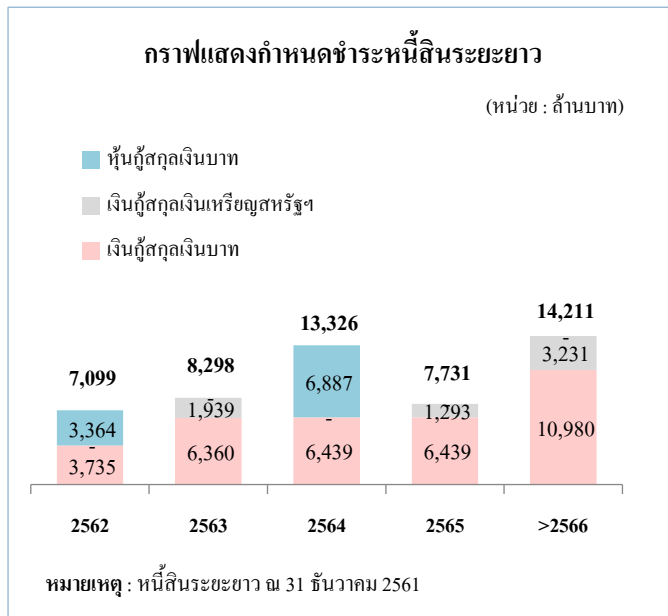
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 1,226 ล้านบาท หรือร้อยละ 26 ส่วนใหญ่เกิดจากภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืนเพิ่มขึ้น 856 ล้านบาท และลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้น 206 ล้านบาท

- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลง 1,144 ล้านบาท หรือร้อยละ 1 ส่วนใหญ่จากค่าเสื่อมราคาสะสมเพิ่มขึ้น รวมทั้งการจำหน่ายที่ดิน

หนี้สิน

ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีหนี้สินรวม 95,066 ล้านบาท ลดลงจาก ณ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 1,828 ล้านบาท หรือร้อยละ 2 เป็นผลจาก

- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 3,743 ล้านบาท หรือร้อยละ 127 เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานและเพิ่มสภาพคล่อง

- เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 181 ล้านบาท หรือร้อยละ 1 ส่วนใหญ่เป็นผลจากปริมาณน้ำมันดิบค้างจ่ายเพิ่มขึ้นโดยบริษัทฯ มีระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2561 อยู่ที่ 36 วัน เทียบกับปี 2560 ที่ 43 วัน

- หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง 825 ล้านบาท หรือร้อยละ 8 ส่วนใหญ่จากเจ้าหนี้งานก่อสร้างลดลง 677 ล้านบาท เงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าลดลง 391 ล้านบาท ในขณะที่โบนัสค้างจ่ายเพิ่มขึ้น 225 ล้านบาท

- เงินกู้ยืมระยะยาวรวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีลดลง 5,147 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการชำระคืนเงินกู้ 11,651 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกเงินกู้ระยะยาว 6,565 ล้านบาท

รายละเอียดเงินกู้ยืมระยะยาว สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	31 ธ.ค.61	31 ธ.ค.60	เปลี่ยนแปลง
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	10,250	15,248	(4,998)
เงินกู้สกุลเงินเหรียญสหรัฐ	6,463	4,097	2,366
เงินกู้สกุลเงินบาท	33,952	36,467	(2,515)
รวม	50,665	55,812	(5,147)
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(7,104)	(10,660)	3,556
รวมเงินกู้ยืมระยะยาวสุทธิ	43,561	45,152	(1,591)

หมายเหตุ บริษัทฯ มีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินต้นและอัตราดอกเบี้ยของหุ้นกู้สกุลเงินบาทเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินต้นสกุลเงินเหรียญสหรัฐ และเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยสกุลเงินบาทเป็นดอกเบี้ยสกุลเงินเหรียญสหรัฐ (Cross Currency Swap: CCS) และเปลี่ยนเฉพาะเงินต้นเป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐ (Principle Only Swap: POS) มียอดรวมจำนวน 450 ล้านบาทเหรียญสหรัฐ ณ 31 ธ.ค.2561

- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 220 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากรายการภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น 246 ล้านบาท จากการปรับผลประโยชน์พนักงานตามเกณฑ์ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 87,380 ล้านบาท ลดลงจาก ณ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 270 ล้านบาท ส่วนใหญ่ลดลงจากการจ่ายเงินปันผล 7,959 ล้านบาท และบันทึกขาดทุนจากการเปลี่ยนสถานะการถือหุ้นในบริษัท ไออาร์พีซี โพลีออล จำกัด จากบริษัทย่อยไปเป็นกิจการร่วมค้าจำนวน 54 ล้านบาท ในขณะที่เพิ่มขึ้นจากกำไรสุทธิ 7,735 ล้านบาท

4. งบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

		2561	2560
1	EBITDA	18,344	20,420
2	การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	(40)	(174)
3	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	18,304	20,245
4	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(6,537)	(9,768)
5	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(11,575)	(10,375)
6	เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)	193	103
7	เงินสดยกมาต้นงวด	2,145	2,042
8	เงินสดคงเหลือสิ้นงวด	2,338	2,145

ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเงินสดคงเหลือจำนวน 2,338 ล้านบาท โดยมีกระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น 193 ล้านบาท ประกอบด้วย

- กระแสเงินสดรับจากกิจกรรมดำเนินงานมีจำนวน 18,304 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจาก EBITDA จำนวน 18,344 ล้านบาท และมีกระแสเงินสดจ่ายจากการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานจำนวน 40 ล้านบาท รายการหลักที่ทำให้กระแสเงินสดลดลง ประกอบด้วย ภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืนเพิ่มขึ้น 883 ล้านบาท ในขณะที่รายการหลักที่ทำให้กระแสเงินสดเพิ่มขึ้น ประกอบด้วยลูกหนี้การค้าลดลง 459 ล้านบาท และสินค้าคงเหลือลดลง 293 ล้านบาท
- กระแสเงินสดจ่ายเพื่อกิจกรรมลงทุนมีจำนวน 6,536 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจ่ายเงินลงทุนสำหรับโครงการผลิตเม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีนชนิดคอมพาวด์ (PPC) และโครงการ Catalyst Cooler
- กระแสเงินสดจ่ายเพื่อกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 11,575 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวสุทธิ 5,147 ล้านบาท จ่ายชำระค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 2,182 ล้านบาท จ่ายเงินปันผล 7,959 ล้านบาท และขาดทุนจากสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Financial Derivatives) 294 ล้านบาท ขณะที่มีเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น 4,031 ล้านบาท

สภาพคล่องและโครงสร้างเงินทุน

อัตราส่วนสภาพคล่องในปี 2561 เท่ากับ 0.95 เท่า อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2560 ที่ 0.96 เท่า ทั้งนี้บริษัทฯ บริหารจัดการสภาพคล่องได้อย่างเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ สำหรับอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 0.63 เท่า ลดลง 0.02 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากบริษัทฯ จ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมที่ถึงกำหนดชำระให้กับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ บริษัทฯ สามารถชำระหนี้สินได้ตามกำหนดและสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้ยืมเงินได้ครบถ้วน

14.2 แนวโน้มธุรกิจและการลงทุน

1. แนวโน้มธุรกิจปี 2562

1.1 ธุรกิจปิโตรเลียม

แนวโน้มราคาน้ำมันดิบในปี 2562 คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 และเคลื่อนไหวในกรอบ 60-68 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการที่นักลงทุนคลายความกังวลต่อสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน หลังการเจรจาการค้าระหว่างสองประเทศเป็นไปในทิศทางบวก ทั้งนี้ ความต้องการใช้น้ำมันดิบคาดการณ์จะขยายตัวเพิ่มขึ้น 1.1-1.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน ประกอบกับซาอุดีอาระเบียมีแนวโน้มปรับลดปริมาณการส่งออกน้ำมันดิบเพิ่มเติมเพื่อปรับสมดุลตลาด นอกเหนือจากการปรับลดกำลังการผลิตของประเทศผู้ผลิตในกลุ่มโอเปกและนอกกลุ่มโอเปก 1.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน หลังการประชุมในวันที่ 7 ธันวาคม 2561 ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันดิบยังคงถูกกดดันจากปริมาณน้ำมันดิบคงคลังสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น หลังกำลังการผลิตน้ำมันดิบของสหรัฐฯ ยังคงอยู่ที่ระดับสูง อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีปัจจัยระยะยาวที่อาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์น้ำมันที่ต้องติดตาม อาทิ นโยบายพลังงานสีเขียว มาตรฐานน้ำมันเดินเรือใหม่ IMO และเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมพลังงาน ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานซึ่งอาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ทำให้ความต้องการใช้พลังงานเปลี่ยนรูปแบบไป

1.2 ธุรกิจปิโตรเคมี

แนวโน้มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีปี 2562 คาดว่าจะมีการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์สไตรีนิกส์ เนื่องจากจีนเป็นหนึ่งในผู้ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์ รายใหญ่ของโลก จึงเป็นแหล่งผลิตหลักในกลุ่มผลิตภัณฑ์สไตรีนิกส์ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากความรุนแรงของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนเริ่มลดลง ประกอบกับค่าเงินหยวนของจีนเริ่มมีทิศทางทรงตัว ส่งผลให้ความต้องการเม็ดพลาสติกปรับตัวเพิ่มขึ้นจากผู้ผลิตสินค้าชะลอการสั่งซื้อในช่วงปลายปีที่ผ่านมา เพื่อลดความเสี่ยงจากผลกระทบของสงครามทางการค้า ประกอบกับกำลังการผลิตใหม่ที่มีเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

สำหรับผลิตภัณฑ์กลุ่มโพลีโพรพิลีนมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มผลิตภัณฑ์สไตรีนิกส์ จากการคาดการณ์กำลังการผลิตใหม่สำหรับปี 2562 อยู่ที่ประมาณ 2.5-3.0 ล้านตัน ซึ่งน้อยกว่าเมื่อเทียบกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นตามการพัฒนาในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้บริษัทรุคผลผลิตภัณฑ์พลาสติกมากขึ้น รวมทั้งปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เริ่มส่งผลกระทบต่ออายุการใช้งานมากขึ้น ทำให้ภาครัฐพิจารณาที่จะผลักดันให้เกิดการลดการใช้รถยนต์ที่มีอายุการใช้งานมาก และส่งเสริมการใช้ยานยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการใช้ชิ้นส่วนพลาสติกเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการหยุดผลิตนอกเหนือจากที่วางแผนไว้ (unplanned shutdown) ของโรงงานในแถบตะวันออกกลางช่วยผลักดันราคาให้อยู่ในระดับสูง สำหรับผลิตภัณฑ์กลุ่มโพลีเอทิลีนคาดว่าจะได้รับแรงกดดันจากกำลังการผลิตใหม่ที่เพิ่มขึ้นมากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะจากสหรัฐฯ ในขณะที่ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกมีแนวโน้มเติบโตในอัตราลดลงตามการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก

อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยสำคัญที่อุตสาหกรรมต้องติดตาม อาทิ การปรับตัวของระดับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ภาวะเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาคเอเชีย และภาวะเศรษฐกิจโลก รวมถึงภาวะความมั่นคงทางการเมืองของประเทศผู้ผลิตในภูมิภาคต่างๆ อีกด้วย

2. การลงทุน

2.1 ความคืบหน้าโครงการลงทุน

2.1.1 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากโครงการ UHV

โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากโครงการ UHV ซึ่งเป็นโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันหนักจากหอคั่น ให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ประกอบด้วยโครงการ Gasoline Maximization และโครงการติดตั้งเครื่องถ่ายเทความร้อนจากตัวเร่งปฏิกิริยา (UHV Catalyst Cooler Project) ความคืบหน้าของโครงการ มีดังนี้

- โครงการ Gasoline Maximization มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันเบนซินประมาณ 25 ล้านลิตรต่อเดือน เพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โครงการนี้เริ่มผลิตเชิงพาณิชย์ในเดือน พฤศจิกายน 2560 สำหรับปี 2561 บริษัทฯ สามารถเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันเบนซินได้มากกว่าที่วางแผนไว้
- โครงการติดตั้งเครื่องถ่ายเทความร้อนจากตัวเร่งปฏิกิริยา (UHV Catalyst Cooler Project) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตโดยใช้น้ำมันหนักเป็นวัตถุดิบและช่วยลดข้อจำกัดของอุณหภูมิในเครื่องปฏิรูปตัวเร่งปฏิกิริยา (Catalyst Regenerator) ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง และคาดว่าจะสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้ในไตรมาสที่ 1/2562

2.1.2 โครงการ EVEREST และ โครงการ EVEREST Forever (E4E)

โครงการ Everest มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพขององค์กรผนวกกับการพัฒนาองค์กรและบุคลากร ด้วยการนำระบบงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และสร้างความแข็งแกร่งของสุขภาพองค์กร (Organization Health) นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้จัดทำโครงการ Everest Forever (E4E) ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการ Everest โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลกำไรกว่า 100 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือ 3,300 ล้านบาทต่อปี สำหรับปี 2561 โครงการ Everest และ E4E สามารถสร้างกำไร (กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ : EBIT) ให้กับบริษัทฯ จำนวน 9,367 ล้านบาท

2.1.3 โครงการ IRPC 4.0

โครงการ IRPC 4.0 เป็นการนำระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร และพัฒนาการบริการลูกค้าสู่ความเป็นดิจิทัลทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านหลัก ได้แก่

- (1) OPS 4.0 : การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในโรงงาน เป็น Smart Operation (AI) ควบคุมและวางแผนระบบการผลิตด้วยปัญญาประดิษฐ์
- (2) CCM 4.0 : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการขายและการตลาด โดยใช้ระบบดิจิทัล (Customer Centric Digital) เพื่อสามารถเข้าถึงความต้องการลูกค้า และตอบสนองได้อย่างรวดเร็ว
- (3) ISC 4.0 : การใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการเลือกซื้อวัตถุดิบและการวางแผนการผลิต โดยวิเคราะห์พฤติกรรม การซื้อของลูกค้าและความพร้อมในการส่งมอบวัตถุดิบของลูกค้าในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
- (4) PRO 4.0 : การปรับปรุงระบบจัดซื้อ เพื่อลดต้นทุนและเวลาในการจัดซื้อ (Lean Procurement) ลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนจัดซื้อ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

- (5) ERP 4.0 - การวางโครงสร้างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรสู่ระบบดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ

2.2 แผนการลงทุน

งบลงทุนระหว่างปี 2562-2566 ประกอบด้วยงบลงทุนที่มีแผนการดำเนินงานรองรับ จำนวน 71,043 ล้านบาท และงบประมาณสำหรับสร้างโอกาสลงทุนอื่นจำนวน 34,141 ล้านบาท งบลงทุนที่มีแผนการดำเนินงานรองรับส่วนใหญ่เป็นงบลงทุนสำหรับดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ “GDP” ได้แก่ Power of Growth, Power of Digital, Power of People โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างการเติบโตทางธุรกิจ และความเป็นเลิศขององค์กร ควบคู่กับการเพิ่มศักยภาพของพนักงาน เพื่อการเติบโตได้อย่างยั่งยืน โครงการลงทุนสำคัญประกอบด้วย

- (1) โครงการ MARS หรือ Maximum Aromatics Project เป็นโครงการผลิตพาราไซลีน และสารเบนซีน ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบที่มีอยู่ภายในบริษัทฯ ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- (2) ค่าใช้จ่ายซ่อมบำรุงโรงงานและโครงการลงทุนทั่วไป โดยในปี 2565 ได้รวมค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงใหญ่ (Major Turnaround) ซึ่งดำเนินการซ่อมบำรุงตามแผนทุกๆ 5 ปี
- (3) โครงการลงทุนเชิงกลยุทธ์ ส่วนใหญ่เป็นแผนการลงทุนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการผลิตน้ำมันตามมาตรฐานยูโร 5
- (4) โครงการ E4E และ IRPC 4.0 โดยโครงการ E4E หรือ EVEREST Forever เป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากโครงการ EVEREST เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน ส่วนโครงการ IRPC 4.0 เป็นการบูรณาการระบบดิจิทัลและนวัตกรรมการทันสมัยต่างๆ มาใช้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

โครงการลงทุน*	2562	2563	2564	2565	2566	รวม
(1) โครงการ MARS	4,034	9,532	16,256	10,765	616	41,203
(2) โครงการลงทุนทั่วไปและค่าใช้จ่ายซ่อมบำรุงโรงงาน	2,481	2,912	2,743	4,782	2,821	15,739
(3) โครงการลงทุนเชิงกลยุทธ์	642	533	4,103	3,314	-	8,592
(4) โครงการ E4E และ IRPC 4.0	1,924	387	-	-	-	2,311
(5) อื่นๆ	2,235	723	108	83	49	3,198
รวม	11,316	14,087	23,210	18,944	3,486	71,043

หมายเหตุ : * ไม่รวมงบลงทุนสำหรับสร้างโอกาสลงทุนจำนวน 34,141 ล้านบาท